

Col·legi d'Economistes, 3er Congrés d'Economia i Empresa, 17/5/18 Andreu Mas-Colell

Benvolgut President,
Benvolguts companys,

Crec que reflecteix bé el sentir de tots els membres del comitè científic del Congrés si expresso, primer de tot, la nostra satisfacció i l'agraïment cap el Col·legi d'Economistes de Catalunya per la confiança que ha dipositat en nosaltres en fer-nos part del magnífic esdeveniment que avui culmina.

De comú acord amb el comitè organitzador del Congrés i amb el Col·legi no hem vist el nostre paper com el que un comitè científic exerceix en els Congressos propis de les activitats acadèmiques universitàries. El nostre paper ha estat més modest: el de llegir, revisar si voleu, les propostes de contribucions i oferir, si s'esqueia, comentaris i suggeriments que, sempre a judici del autor, poguessin ser útils, i potser millorar, la versió final d'aquestes. Si aquest ha estat el cas, i pensem que ho ha estat, ens en alegrem. Com a President del Consell científic em pertoca, doncs, agrair en els membres del Consell Científic haver acceptat la responsabilitat i haver-la exercida amb diligència i sovint amb molta cura i extensió. És un testimoni del prestigi del Col·legi que tants professionals, en el cas del Consell científic sobretot acadèmics, hagin respost amb entusiasme a la crida del Col·legi a participar en aquest tercer Congrés.

Suposo que si n'hi ha hagut tres n'hi haurà quatre. Però la responsabilitat de mirar endavant, i de determinar si serà dintre de cinc, de deu o de trenta anys, és vostre. Deixeu-me però que, per un moment, miri enrere.

Jo encara recordo quan, de la distància, vaig saber de la celebració del primer congrés, ja fa 40 anys. Amb una metodologia no gaire diferent a l'actual aquest Congrés va cobrir cinc grans temes. Els enumero:

- 1.- Les finances de la Generalitat i les hisendes locals.
- 2.- El procés d'industrialització a Catalunya
- 3.- Problemàtica de la informació i documentació a Catalunya
- 4.- Planificació regional i planificació econòmica i/o planificació física.
- 5.- Catalunya, Regió Econòmica Europea.

En el segon Congrés, celebrat fa trenta anys, és a dir deu anys després del primer, sota el títol "Els factors de competitivitat de l'economia catalana" els grans temes ja van ser catorze:

- 1.- La formació dels economistes i dels empresaris avui

- 2.- Marc institucional del economista
- 3.- El paper de les administracions públiques en la competitivitat de l'economia catalana
- 4.- La informació econòmica a Catalunya
- 5.- Impacte dels nous vectors de comunicació en l'economia catalana
- 6.- Formació i adaptabilitat de la mà d'obra.
- 7.- Els aspectes tecnològics de la competitivitat
- 8.- Evolució de l'estructura dels costos i el finançament empresarial
- 9.- El sistema financer
- 10.- Aportació de l'economista en la millora de la competitivitat
- 11.- La competitivitat fiscal respecte dels països europeus
- 12.- La competitivitat exterior i la balança de relacions internacionals de l'economia catalana
- 13.- Estructura industrial i serveis a empreses
- 14.- Competitivitat del sistema agroalimentari

Dels tretze grans eixos del tercer Congrés n'escoltareu les conclusions dintre d'uns moments. És interessant fer algunes comparacions. No és estrany que en trenta anys hagin aparegut noves grans temàtiques: transformació digital i intel·ligència artificial, medi ambient, ciència i innovació. Ni que hi hagi una major presència de la perspectiva internacional. M'ha sobtat més que l'estat del benestar, present com un gran eix a aquest congrés, no ho fos, com a tal, en els dos anteriors, encara que sens dubte hi va haver contribucions rellevants. He de dir que dur a terme un estudi comparatiu de les contribucions en els tres congressos, com a fil indicador de l'evolució de les preocupacions dels economistes catalans en un mig segle, faria per una bona tesina de màster.

També es interessant veure autors i contribucions de fa quaranta anys, una bona ocasió per la nostàlgia. Hi trobo, per exemple, un article magnífic de Antoni Casahuga sobre federalisme fiscal. Si el professor Casahuga no ens hagués deixat tan jove es segur que hagués esdevingut una primera figura de la nostra universitat. Però si ell, ai!, només va poder participar en el primer congrés també m'hi he trobat una contribució de tres autors - J. Hortalá, A. Pastor i M. Puig - que també han participat, cada un per la seva banda, en aquest congrés. És interessant constatar que ja llavors Miquel Puig estava preocupat, i considerava clau, el tema de la productivitat del treball. Afegeixo que hi ha d'altres autors comuns en el primer i el tercer congrés. Sospito, feina per la tesina de màster, que la mitjana

d'edat dels participants en aquells dies en que tots érem tan joves devia ser inferior a la del Congrés que avui cloem.

I també, i sobretot, seria d'interès comparar les conclusions del primer congrés amb el d'aquest. Espigolant les del primer n'ofereixo dues que mereixerien un anàlisi aprofundit que no faré:

La primera es: "La oposición como sistema de acceso a la Administración Pública tendría que estar totalmente superada"

Es una conclusió que, paradoxalment, no ha estat superada.

La segona, curiosa, es: "La integració correcte [es refereix a la dona] dins el mercat de treball s'ha de fer mitjançant competitivitat i agressivitat"

Aquí el problema de fons perdura però l'expressió formal es certament obsoleta. Un testimoni que els temps canvien. Per això, la meva recomanació és no esperar 30 anys per el proper congrés.

I a veure si algú s'anima a fer l'estudi retrospectiu que suggereixo.

Repeteixo: gràcies per la confiança i felicitacions al Col·legi per una feina ben feta.